

Kommunal- og distriktsdepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Jostein Nordhus, 37 01 78 64

Følg brev til registreringskjema ROBEEK

Kommunestyret i Froland kommune vedtok i møte 12.12.2024 årsbudsjett for 2025 og økonomiplan for perioden 2025-2028.

Statsforvalteren har gått gjennom protokollen fra kommunestyrets budsjett- og økonomiplanvedtak. Tiltakene/innsparingskravene i vedtaket er fordelt på budsjettområder i økonomiplanen for 2025-2028, med unntak av tiltak 90 («Sluttpakke for personer som nærmer seg pensjonsalder»). Innsparingen utgjør 1 mill. kroner i 2025 og 0 kroner for årene 2026-2028. Statsforvalteren har fått opplyst at kommunen legger opp til at kommunestyret i tertialrapport 1 for 2025 skal ta stilling til hvordan innsparingen skal fordeles på budsjettområdene.

Statsforvalteren viser til at det foreligger ufordelte innsparinger dersom budsjettet eller økonomiplanen er satt opp med et innsparingskrav i form av en (teknisk) inntektspost eller en (teknisk) post for reduserte utgifter/bevilgninger, men der innsparingskravet ikke er fordelt på de enkelte budsjettområdene. I dette tilfellet er også innsparingskravet lagt inn midlertidig på ett budsjettområde, og det er lagt opp til at kommunestyret på et senere tidspunkt skal ta stilling til hvordan innsparingskravet skal fordeles.

Den ufordelte innsparingens andel av kommunens samlede budsjetterte driftsinntekter utgjør ca. 0,2% for 2025.

Bruk av unntakshjemmelen?

Statsforvalteren viser til unntakshjemmelen i § 28-1 og har følgende vurdering av kommunens økonomiske utvikling og stilling:

Kommunens samlede inntektsnivå

Froland kommune har et samlet korrigert inntektsnivå som ligger rett under landsgjennomsnittet. Tall fra kommuneproposisjonen for 2025¹ viser at Froland kommune i 2023 hadde samlede frie

¹ [Frie inntekter korrigert for utgiftsbehov - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

inntekter korrigerert for variasjoner i utgiftsbehov på 99% av landsgjennomsnittet, det samme som gjennomsnittet for kommunene i Agder.

Økonomisk handlingsrom

Froland kommune er en kommune som sett ut fra kommuneregnskapet for 2023 (konsernregnskap) har et begrenset økonomisk handlingsrom. Det er KS som deler alle landets kommuner inn i tre kategorier for økonomisk handlingsrom. Kommuner med en handlingsromindeks på over verdien 2 kommer inn i kategorien større grad av økonomisk handlingsrom, verdi mellom 1 og 2 angir moderat økonomisk handlingsrom, mens indikatorverdier lavere enn 1 angir begrenset økonomisk handlingsrom. Froland har per 2023-tall verdien 0,05 på handlingsromindeksen. I grunnlagstallene for Froland for 2023 som KS bruker i denne analysen var netto driftsresultat på -0,3 prosent av driftsinntektene, netto lånegjeld var 91,6 prosent av driftsinntektene og disposisjonsfondet 1,3 prosent av driftsinntektene.

Kommunens økonomiske utvikling gjennom 2024

- *Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027*

Årsbudsjettet for 2024 la opp til et negativt netto driftsresultat på 3 mill. kroner, eller -0,46 % av brutto driftsinntekter. For årene 2025 til 2027 var netto driftsresultat positivt med hhv, 0,4%, 0,8% og 1,2% av brutto driftsinntekter. Dette ga et gjennomsnittlig budsjettert netto driftsresultat for 4-årsperioden på 0,5%, som ikke var i tråd med kommunens egen målsetting om at netto driftsresultat i gjennomsnitt skal ligge på over 1% i hver økonomiplanperiode.

Videre la kommunen i økonomiplanen for 2024-2027 opp til at saldoen på disposisjonsfondet skal øke gradvis opp til 12,2 mill. kroner ved utgangen av 2027. Dette vil i så fall være i overkant av kommunen handlingsregel om et disposisjonsfond på minimum 10 mill. kroner.

Kommunen anslo i vedtatt økonomiplan 2024-2027 at netto lånegjeld ville gå ned fra 99% av brutto driftsinntekter i 2024 til 92% ved utgangen av 2027. Dersom dette blir gjennomført vil kommunen oppfylle sitt eget måltall om at netto lånegjeld ikke skal overstige 100% av brutto driftsinntekter.

- *Endringer i tertialrapporter gjennom 2024*

I løpet av 2024 har kommunen i 1.tertialrapport vedtatt å justere budsjettet med å bruke resten av disposisjonsfondet. I 2.tertialrapport vedtok kommunestyret i tillegg å stryke den budsjetterte avsetningen til disposisjonsfond i vedtatt årsbudsjett for 2025. Ved inngangen til 2025 har derfor kommunen ingen midler på disposisjonsfond.

Budsjett for 2025 og økonomiplan for 2025-2028

Årsbudsjettet for 2025 legger opp til et negativt netto driftsresultat på kr. 77.000, eller 0,01% av brutto driftsinntekter. For årene 2026 til 2028 er netto driftsresultat positivt med hhv. 0,011 % i 2026, men negativt med -0,52 % og -0,03% av brutto driftsinntekter i 2027 og 2028. Dette gir et gjennomsnittlig budsjettert netto driftsresultat for 4-årsperioden på -0,1% per år, som ikke er i tråd med kommunens egen målsetting om at netto driftsresultat i gjennomsnitt skal ligge på over 1% i hver økonomiplanperiode.

Videre legger kommunen i økonomiplanen for 2025-2028 opp til at saldoen på disposisjonsfondet skal øke gradvis opp til 4,726 mill. kroner ved utgangen av 2028. Dette vil i så fall være betydelig lavere enn kommunens handlingsregel om et disposisjonsfond på minimum 10 mill. kroner.

Kommunen anslår i vedtatt økonomiplan 2025-2028 at netto lånegjeld vil gå ned fra 103 % av brutto driftsinntekter i 2025 til 95 % ved utgangen av 2028. Dersom dette blir gjennomført vil kommunen oppfylle sitt eget måltall om at netto lånegjeld ikke skal overstige 100% av brutto driftsinntekter.

Urevidert årsregnskap for 2024

Froland kommune har informert Statsforvalteren om at urevidert regnskap for 2024 viser et merforbruk på ca. 19,4 mill. kroner. Dette utgjør ca. 2,8% av kommunens samlede driftsinntekter. Dette understreker at kommunen er i en alvorlig økonomisk situasjon.

Utfra en samlet vurdering av kommunens økonomiske utvikling og stilling anbefaler ikke Statsforvalteren at departementet i dette tilfellet benytter unntakshjemmelen i kommunelovens § 28-1, andre ledd.

Statsforvalterens konklusjon

Froland kommune meldes inn i ROBEK på bokstav a (budsjett vedtatt med merforbruk) som følge av vedtak om ufordelt innsparing og dermed brudd på balansekravet. Kriteriene for innmelding i ROBEK etter bokstav a i § 28-1, første ledd er oppfylt.

Vedlagt følger innmeldingsskjema.

Med hilsen

Gina Lund
statsforvalter

Jostein Nordhus
seniorrådgiver
Seksjon justis og kommuneøkonomi

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Robek-innmeldingsskjema 4214 Froland

Kopi til:

Froland kommune
Sørlandet kommunerevisjon IKS

Frolandsveien 995
Postboks 63

4820 FROLAND
4801 ARENDAL